

[Aksel Larsen.]

prisstigninger har deres oprindelse i en for stor købekraft. Der er med andre ord al mulig grund til ikke at foretage de af regeringen påtænkte indskrænkninger, men at foretage en vis ekspansion for at genskabe beskæftigelsen. Det gør man ikke ved at spare på statens løbende udgifter og på statens anlægsudgifter; en sådan politik vil virke direkte arbejdsløshedsskabende. Der er også grund til at være skeptisk over for regeringens bebudelse af, at lønstigninger osv. skulle gøre væsentligt større statsindtægter nødvendige. Naturligvis må man anse de første to dyrtidsportioner for sikret ved januarpristallet, men det beviser ikke, at devalueringen og de afledte virkninger ubetinget vil sikre yderligere to portioner til juli; så hurtigt går udviklingen heller ikke. Regeringen synes at tro, at hele fordelen ved devalueringen forsvinder omtrent med det samme, men det bør betænkes, at i England regner man med først at få den fulde fordel af devalueringen i 1969. Hvad angår de ved overenskomsterne i 1967 aftalte lønforhøjelser i perioden, må det erindres, at størsteparten af disse hænger sammen med arbejdstidsnedsættelsen. Da man kan gå ud fra, at denne opvejes af produktivitetsstigning, bliver sådanne lønforhøjelser ikke omkostningsforøgende. Det, man kalder lønglidning, forekommer ikke overvældende sandsynligt netop for tiden, og i øvrigt vikarierer lønglidningen jo i hvert fald delvis for dyrtidsportioner og for overenskomstmæssige forhøjelser. Endelig må det være tilladt at anføre, at lønudviklingen i de senere år har været præget af en stigende stabilitet. Vi må altså også af de her anførte grunde advare mod begrænsninger i den offentlige aktivitet og mod forbrugsbegrænsende politik, hvad enten denne søges praktiseret ad skattevejen eller på anden måde. Noget sådant vil ganske vist være en hestekur, men de, der kommer til at bringe ofrene, bliver i første række arbejderne.

Dermed har vi naturligvis ikke sagt, at man blot skal lade stå til, hvad prisstigningerne angår, de skal bekæmpes. I stedet for at skærpe finanspolitikken bør regeringen slå ind på en politik, der direkte sigter på omkostningerne. Som midler til at fremme en sådan politik har socialistisk folkeparti, som man ved, netop fremsat et lovforslag

om udvidelse af monopoltilsynets beføjelser, og vi vil senere følge dette forslag op med andre, hvis ikke der er opbygget en reel omkostningspolitik. Hvis denne linje følges, vil det være muligt at aflaste finans- og pengepolitikken så stærkt, at en lavere rentefod kan opnås. I øvrigt bør regeringen ikke i forbindelse med sin økonomiske politik glemme grundlovens omend noget vage, så dog tydelige ord om, at alle har ret til beskæftigelse. Denne paragraf i grundloven kan ikke fortolkes sådan, at regeringen har frit slag i valg af de midler, der kan benyttes i den økonomiske politik.

Hvad det udenrigspolitiske afsnit i regeringserklæringen angår, så kan den naturligvis vente fuld tilslutning til udtalelsen om, at medlemskabet af FN er grundelementet i dansk udenrigspolitik. Vi finder det i den forbindelse gavnligt at stræbe henimod opstilling af særlige danske FN-styrker, hvilken tanke der vel særligt skal arbejdes med i det forenede hobbyministerium, hr. K. Helveg Petersen har overtaget ledelsen af. Bliver tanken til virkelighed, så aktualiserer den, og det er jo godt, spørgsmålet om dansk afrustning. For den mest fornuftige betragtning må det stå klart, at netop deltagelse i FN's fredsbevarende styrker er den eneste såkaldte militære opgave, Danmark kan komme til at løse, så hvad skal vi med alt det andet? Hvad skal det nytte? Vi venter med utålmodighed, som jeg vist har sagt, på regeringens forslag om besparelse på militærbudgettet, og vi vil i høj grad være tilhængere af, at disse kommer til at antaste forsvarsforliget af 1960 derved, at dets styrkemål ikke kan holdes. Jeg gentager i øvrigt vor tidligere fremsatte opfordring såvel til det radikale venstre som til socialdemokratiet om snart at opsiges forsvarsforliget. Jeg ved ikke, om man tør håbe, at regeringserklæringens ord om NATO-traktaten og dens opsigelsesbestemmelse kan fortolkes derhen, at i hvert fald ét af regeringspartierne vil foretrække at få Danmark frigjort for deltagelse i en militæralliance. Jeg ved imidlertid, at socialdemokratiet i det såkaldte protokollat af 26. november 1966 erklærede, at omkring 1969 burde spørgsmålet om Danmarks fortsatte medlemskab af NATO lægges ud til vælgerafgørelse. Hvis dette ikke kan ske i forbindelse med et folketingsvalg, bør der efter vor me-